

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-11-15

Vår referens

Jonas Svensson

Utbildningschef

jonas.svensson9@malmö.se

Organisation och inriktning vuxenutbildningen 2025 GYVF-2024-4734

Sammanfattning

Enligt skollagen 20 kap, 2 § är målet för den kommunala vuxenutbildningen att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att få stöd i sin personliga utveckling. En förutsättning för att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande är ett allsidigt utbud inom reguljär vuxenutbildning och möjlighet till riktade insatser där introduktionsutbildningar utgör ett inlägg till reguljära studier. I ärendet redovisar förvaltningen förslag till plan för organisation för vuxenutbildningen budgetåret 2025.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till organisation och inriktning för vuxenutbildningens budgetåret 2025.
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden delegerar till förvaltningsdirektören att inom ramen för plan för organisation för vuxenutbildningen budgetåret 2025 omdisponera platser utifrån behov.

Beslutsunderlag

- Preliminärt underlag vux-organisationen för 2025
- Preliminärt underlag vux-organisationen för 2025 jämförelse med 2024
- Preliminärt underlag vux-organisationen 2025 (Prövningar)
- Preliminärt underlag vux-organisationen (Månadsavstämning 2023-2024)
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2024-11-22 Organisation och inriktning vuxenutbildningen 2025

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2024-11-13

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-11-22

Beslutet skickas till

Utbildningschef för vuxenutbildning
Ekonomichef

Ärendet

Vuxenutbildningens omfattning avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen. I stället påverkas den kommunala vuxenutbildningen i hög grad av konjunktur, arbetsmarknadsläge, migration samt politiska inriktningsbeslut på statlig nivå, vilket medför en osäkerhet i planeringen av antalet platser.

År 2022 minskade antalet individer inom vuxenutbildning, främst beroende på en minskning av sfi och gymnasial vuxenutbildning i egen regi. Sedan slutet av 2023 har det skett en svag ökning av helårsstudieplatser (Håp) som produceras inom vuxenutbildningen. Inom sfi har elevminskningen bromsat och antalet elever har till och med ökat något 2024 jämfört med 2023. Vidare har antalet elever som studerar grundläggande vuxenutbildningen inte ökat nämnvärt, men andelen som avbryter studierna har minskat. Detta har resulterat i att antalet Håp ökar 2024. För den del av gymnasial vuxenutbildning som är inriktad på högskoleförberedande studier märks en tydlig elevökning, framför allt är det fler elever som väljer klassrumsstudier. Detta leder till att fler elever fullföljer sina studier, och därmed generas fler Håp även inom denna del av vuxenutbildningen. Yrkesvux är den del av vuxenutbildning som minskar på grund av minskat söktryck till ”Bygg och anläggning” respektive ”VVS och fastighet”. Denna minskning är nationell och har sin förklaring i den kris dessa branscher genomgått de senaste åren.

Den övergripande trenden inför 2025 är att fler elever gör genomtänkta studieval och läser fler kurser inom vuxenutbildningen, vilket innebär att varje elev producerar fler poäng. Utvecklingen går dessutom mot en ökad efterfrågan av studier på distans eller studier i mer flexibel form, vilket gör att vuxenutbildningen kan nyttjas av fler. I takt med att arbetsmarknaden försämrats väljer fler sökande klassrumsstudier. Osäkerheten i samhället, med internationella kriser och lågkonjunktur, kommer sannolikt totalt sett att öka betydelsen och omfattningen av vuxenutbildningen. Sammantaget innebär detta att den totala volymen för vuxenutbildningen 2025 prognosticeras att öka något jämfört med 2024.

Totalt antal individer och producerade Håp inom vuxenutbildningen (exklusive sfi på folkhögskolor) visas nedan. 1 Håp motsvarar 1 års heltidsstudier (800 poäng). Exempelvis genererar 2 elever som läser heltid under 1 år 2 Håp och 2 elever som läser halvtid under 1 år 1 Håp.

År 2022: 16 557 individer/6252 Håp

År 2023: 17 112 individer/6052 Håp

År 2024 till och med 24-10-31: 15 603 individer/4789 Håp

Tabellen nedan illustrerar hur många elever som totalt vid ett visst datum har läst vid vuxenutbildningen. Samma elev kan vara med i statistiken vid flera datum, om eleven är inskriven i vuxenutbildningen under en längre period. Många elever läser under en kortare period och kanske då inte finns med vid det aktuella mät datumet. Siffrorna ger ändå en bild av hur många elever som hanteras av verksamheten vid ett visst tillfälle.

Tabell 1. Antalet elever inom vuxenutbildning 2022–2024

Utbildningsområde		Antal elever					
		2022-01-31	2022-09-30	2023-01-31	2023-09-30	2024-01-31	2024-09-30
Sfi	Egenregi	3084	2768	3100	2310	2753	2472
	Upphandlad	638	440	294	157	134	102
	Folkhögskolor	1519	1372	1477	1937	1693	1890
Grundläggande vuxenutbildning	Egenregi	1122	903	1115	876	1080	1000
	Upphandlad	70	86	44	94	107	33
Gymnasial vuxenutbildning - Allmänna ämnen	Egenregi	2153	1472	2216	1670	2395	1797
	Upphandlad	352	516	241	255	459	264
Gymnasial vuxenutbildning - Yrkesvux	Egenregi	619	609	755	685	663	636
	Upphandlad	540	4	490	430	351	407

Fokusområden inom vuxenutbildningen 2025

Ämnesbetygsreformen

Under 2025 genomförs ämnesbetygsreformen Gy25/Komvux25. Detta innebär att vuxenutbildningen kommer att erbjuda undervisning enligt såväl kursplaner som ämnesplaner parallellt under en period från och med hösten 2025. Möjligheten att göra prövning utifrån både kursplaner och ämnesplaner kommer att finnas fram till 2030.

En sammanhållen utbildningskedja från sfi till en gymnasial examen

Arbetet fortsätter för att öka andelen sfi-elever som efter avslutad D-kurs på sfi fortsätter till grundläggande vuxenutbildning. En viktig del i detta arbete är att motverka avbrott såväl inom sfi som mellan sfi och grundläggande vuxenutbildning. Fokus på en systematiskt utformad vägledningsinformation av studie- och yrkesvägledarna till avgångseleverna på sfi på grundläggande nivå fortsätter. Vidare ökar fokus på att skapa förutsättningar för att fler sfi-elever parallellt ska studera grundläggande vuxenutbildning. Detta arbete sker såväl genom att informera eleverna som genom att organisera verksamheten på ett effektivt sätt. Fokus på dessa parallella studier faller sig naturligt när antalet elever på studieväg 1 minskar och antalet på studieväg 2 och 3 ökar. Insatsen är också viktig för att korta ner den totala utbildningstiden som behövs för nå gymnasial examen.

Orienteringskurs i form av ”Branschorientering” kommer att ges under 2025. Detta är en viktig verksamhet för att skapa bra förutsättningar för måluppfyllelse inom sfi, samt för att motivera eleverna till vidare studier, exempelvis kombinationsutbildningar och reguljära studier på yrkesvux.

Som ett verktyg för att möta det eventuella införandet av lagrådsremissen ”Rätten till tidsbegränsad sfi” erbjuds från och med 2025 en utökad studiedag för de elever som via Arbetsförmedlingen eller arbetsmarknads- och socialförvaltningen är anvisade till sfi-studier på studieväg 1. Utökningen sker från dagens 15 studietimmar i veckan till 25 timmar i veckan.

På grundläggande och gymnasial vuxenutbildning utvecklas utbudet med möjligheten att välja olika studieformer, som distansstudier och flexibla studier, för att fler Malmöbor att kunna kombinera till exempel arbete eller föräldradidighet med studier.

I syfte att ge varje elev bästa möjliga förutsättningar att nå betyg arbetar ”Pedagogisk stödorganisation” (utbildningsområdets samlade organisation av specialpedagoger, speciallärare, kuratorer, bibliotekarier och IT-pedagoger) med att stödja eleverna i deras studier. De stödsatser som genomförs och följs upp varierar för respektive verksamhet utifrån identifierade utmaningar. Tillgången till studieverkstad (på plats och

digitalt) samt bibliotek är en viktig resurs för alla elever som läser inom vuxenutbildningen.

För nämndens reguljära yrkesutbildningar och kombinationsutbildningar fortgår arbetet inom ramen för den primära samverkansgruppen (MLR) att utforma ett så anpassat utbud som möjligt för Malmöbon i relation till det lokala arbetslivets kompetensförsörjningsbehov. Under 2025 kommer arbetet med att säkerställa behörighetskraven och utbildningslängd för samma program och inriktning fortsätta. Principerna för utvärdering av anställningsbarhet efter avslutad yrkesutbildning kommer också att vara i fokus.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har också tagit de första stegen genom samverkan med Region Skånes energikommission och dess kompetensgrupp för att utveckla en ”Kompetenshub” i Malmö för el- och energiutbildningar. Under 2025 är målbilden att skapa förutsättningar för att fler elever ska examineras från lokalt anpassade yrkesvuxprogram mot yrkesutgångarna ”industri- och distributionselektriker”.

Kombinationsutbildningar

Kombinationsutbildningar är utbildningar där eleven studerar yrkeskurser parallellt med studier i sfi eller svenska som andraspråk. Efter avslutad utbildning är eleven anställningsbar inom aktuellt yrkesområde. Arbetet med att utveckla och utöka antalet platser inom kombinationsutbildningar såväl i egen regi som i samverkan med de externa utbildningsanordnarna fortsätter. Under 2025 planeras för 10 kombinationsutbildningar med goda volymer och en hög andel elever som går till anställning.

En flexibel och individanpassad vuxenutbildning

Vuxenutbildningen strävar fortsatt efter ett brett utbud av studieformer och studietakter i syfte att erbjuda en vuxenutbildning som ger alla elever möjlighet att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Genomlysningen av ansökningsperioder och antagningsförfarande, som inleddes 2024, för att säkerställa god resurshushållning i kombination med brett och flexibelt utbud fortsätter. Inom ramen för detta arbete förfinas även utbudet, såväl i egen regi som i den upphandlade verksamheten. Ett exempel på detta som kommer Malmöbon till gagn redan under 2025 är utformningen av upphandlingen av yrkesvuxut. Undervisningstiden regleras i upphandlingen till minst 20 h per vecka. Vidare finns det bättre förutsättningar för anpassningar i utformning och upplägg av undervisningen för kombinations- och lärlingsutbildningar.

Kartläggning och validering av kunskaper erbjuds till samtliga elever inom yrkesvux och planeras att erbjudas till fler elevgrupper inom vuxenutbildningen. Fler utbildningar kommer att framöver genomföra testning och nivågruppering av elever, vilket är ett

stöd för elever som har behov av utökad utbildningstid för att kunna nå sina mål. Parallellt med detta arbete kommer fler elever att erbjudas prövningar för att snabbare kunna nå sina individuella utbildningsmål.

Övergång mellan gymnasie- och vuxenutbildning

Under 2021 skapades förutsättningar för de elever som lämnade årskurs 3 på gymnasiet med studiebevis att få förtur till vuxenutbildningen och där slutföra sina studier.

Möjligheten har permanentats från och med 2022 och kommer att fortsätta. Vidare riktas fokus nu mot att säkerställa att den ökade andelen elever på yrkesintroduktion ska få möjlighet att gå över till vuxenutbildningens yrkesutbildningar för slutförandet av sina studier, om de inte uppnått examen vid 20 års ålder inom gymnasieskolans regi.

Ökad måluppfyllelse och förkortning av tiden i studier som eleverna behöver för att nå sina mål

Vuxenutbildningen strävar fortsatt efter att öka andelen elever som färdigställer sin utbildning samt att öka andelen elever som når ett godkänt betyg inom uppsatt tid. Arbetet fortsätter också med att utveckla rutiner och metoder för en mer ändamålsenlig uppföljning av elevernas tid inom sfi. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för lärare och rektorer att snabbare kunna identifiera och rikta stödjande resurser till elever med lång studietid.

Arbetet fortsätter med att utveckla och anpassa studie- och yrkesvägledningen för elever inom vuxenutbildningen och att stärka de organisatoriska förutsättningarna för att varje elev ska få en tydlig bild av kopplingen mellan utbildning och förutsättningen för etablering på arbetsmarknaden. Vuxenutbildningen har en gemensam styrning av studie- och yrkesvägledningen genom en styrgrupp bestående av studie- och yrkesvägledarnas chefer och vuxenutbildningschefen. Utifrån huvudmannens plan för studie- och yrkesvägledning fattar styrgruppen beslut om gemensamma mål och insatser som gäller hela vuxenutbildningen, inklusive vuxvägledningen.

Plan för organisation för vuxenutbildningen budgetår 2025

Vuxenutbildningen för 2025 föreslås dimensioneras till 7500 Helårsplatser (Håp) (jämför 2024: 7280 Håp, 2023: 7420 Håp), fördelat enligt:

Grundläggande vuxenutbildning – 995 Håp

Efterfrågan av att läsa grundläggande vuxenutbildning har under såväl 2023 som 2024 varit hög. Det långsiktiga systematiska arbete som bedrivits inom såväl sfi som grundläggande vuxenutbildningen i att säkerställa att allt fler elever väljer att göra övergången från sfi till grundläggande vuxenutbildning ger resultat. Det kan noteras att i takt med att elevgruppen som studerar på kombinations-utbildningar ökar, så ökar också antalet elever som studerar svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Ett

viktigt fokusområde för 2025 är också att stimulera fler sfi-elever att studera matematik och engelska på grundläggande vuxenutbildning parallellt med sfi-studierna.

Bedömningen är således en fortsatt gradvis ökning av volymerna och därför föreslås en utökning av organisationen för grundläggande vuxenutbildning med 30 Håp jämfört med 2024.

Gymnasial vuxenutbildning – 3115 Håp

Efterfrågan av gymnasiala studier inom vuxenutbildningen bedöms öka med 115 Håp jämfört med 2024. Det är två av verksamheterna inom den gymnasiala vuxenutbildningen som efterfrågas i allt högre grad. Andelen Malmöbor som önskar att studera högskoleförberedande kurser (eller göra prövningar i dessa) ökar. Vidare märks också att intresset att studera till undersköterska via nämndens vård- och omsorgsutbildning ökar. Framför allt ökar studieformen benämnd ”Flex/Validering”, vilket är ett tecken på att allt fler studerande utgörs av elever som arbetar inom vården som obehöriga.

Sammantaget görs bedömningen att antalet Håp dimensioneras till 3115 för 2025 (2024: 3000 Håp).

Komvux som anpassad utbildning - finansiering via anslag

”Komvux som anpassad utbildning” riktar sig till elever som har inlärningssvårigheter på grund av utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada. Verksamheten ger eleven möjlighet att studera såväl på sfi, som grundläggande och gymnasial nivå. Förutom att följa kursplanerna arbetar verksamheten med att eleven ska tillskansa sig färdigheter i utbildningen, anställningsbarhet och inte minst självständighet. Ambitionen är att alla med konstaterat behov ska få en plats i verksamheten och kontinuerlig antagning görs.

Ur ett ekonomiskt styrningsperspektiv har det varit svårt att definiera utbildningen genom helårsplatser baserade på kurspoäng. Anslagsfinansiering skapar för denna verksamhet bättre förutsättningar att kunna rikta resurser till verksamheten på ett mer ändamålsenligt sätt därav redovisas inga helårsplatser för denna verksamhet. Totalt är 155 elever (september 2024) inskrivna i Komvux som anpassad utbildning.

Sfi – 3390 Håp

Prognoserna gällande sfi för innevarande år pekar på en minskad efterfrågan, trots att intresset för att studera sfi på distans fortsatt ökar. Volymerna för 2025 kommer sannolikt inte att minska. Främsta skälet till detta är att elevvolymerna 2024 för verksamheten som bedrivs i folkhögskola underskattades. En ytterligare faktor är fler elever under 2024 valt att studera dagtid (100 procent studietakt) än kvällstid (40 procent studietakt) För elever på studieväg 1, som hänvisas till sfi-studier, kommer studiedagen utökas (167 procent studietakt) i samverkan med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknad- och socialförvaltningen.

Distansstudier möjliggör för fler sfi-elever med egen försörjning att studera med högre studietakt. Från och med 2023 erbjuds distansstudier på halvfart (50 procent studietakt) för att möjliggöra för fler Malmöbor som arbetar men har ett behov av sfi att kombinera sitt arbete med studier, för att även stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Andelen elever som valt att studera sfi på distans ökade något under 2024, men utifrån konjunkturläget görs bedömningen att andelen elever som studerar på distans inte kommer fortsätta att öka under 2025.

Sammantaget görs bedömningen att leveransen av sfi dimensioneras till 3390 Håp för 2025 (2024: 3315 Håp).

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef